

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 347/2019 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om Finlands förberedelser inför ikraftträdandet av Ceta-avtalet

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 347/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Mari Holopainen /gröna m.fl.:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att säkerställa att konsekvenserna av CETA-avtalet samt dess investeringsskydd har beaktats i tillräcklig omfattning, inklusive indirekta effekter som påtryckningar, hur kommer tiden att räcka för att i enlighet med riksdagens förutsättningar genomföra ändringarna i lagarna och förordningarna innan avtalet träder i kraft, och hur ser schemaläggningen för bedömningen och genomförandet av reformbehovet för lagstiftningen angående gruvor som överenskommits i regeringsprogrammet ut?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Det centrala målet för CETA-avtalet är att regleringen är icke-diskriminerande för avtalsparterna. Detta är även grundprincipen för finsk lagstiftning. Finland har redan för närvarande avtal som omfattar en mekanism som liknar investeringsskyddet. Inga krav som grundar sig på sådana mekanismer har ställts på Finland, så det är inte motiverat att anta att detta skulle ske om utvecklingen av lagstiftningen även i framtiden skulle grunda sig på likadana grundprinciper för icke-diskriminerande. En öppen, transparent och förutsägbart utveckling av lagstiftningen minimerar grunderna för användningen av investeringsskyddsmekanismen.

Vid godkännandet av CETA-avtalet förutsatte riksdagen att regeringen omedelbart skulle påbörja en utredning om reformen av gruvlagen och överlämna de nödvändiga förslagen till ändringar till riksdagen för godkännande så att ändringarna skulle kunna sättas i kraft med det samma. Den givna tidsfristen var mycket strikt. Arbets- och näringsministeriet beställde en utredning inom sin egen behörighet, dvs. uttryckligen om gruvlagen.

I utredningen konstaterades att godkännandet av CETA-avtalet inte förutsätter omedelbara ändringar i gruvlagen och att klausulerna om investeringsskyddet inte inskränker lagstiftarens möjligheter att utveckla den nationella regleringen i framtiden. Statens prövningsrätt i skattemässiga ärenden minskar inte på grund av CETA-avtalet och avtalet förhindrar inte utvecklingen av beskattningslagstiftningen. Utredningens slutsatser sammanfaller med uppfattningarna som de handelspolitiska experterna vid statsrådet har. Påtryckning anses inte vara en risk för beredningen av lagstiftning om man kommer ihåg att beredningen sker i ministerierna under tjänsteansvar.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 347/2019 rd

Utredningen som beställdes av ministeriet delgavs till utrikesutskottet och andra intresserade parter, och utrikesutskottet ordnade samråd i frågan. Efter samråden ansåg utskottet att regeringen skulle fortsätta bedömningen av reformeringen av gruvlagen och övrig lagstiftning som påverkar gruvdriften i omfattande samråd med alla intressenter så att resultaten för utvärderingen är tillgängliga för den följande, dvs. den nuvarande regeringen.

Näringsminister Mika Lintilä bad Pekka Vihervuori, JD, som utredare med uppgift att undersöka hur lagstiftningen som styr gruvdriften fungerar. Under sin utredning samlade Vihervuori in en omfattande respons från olika intressenter både skriftligt och i samråd. Hans observationer och rekommendationer publicerades som en rapport i juni 2019, men de centralaste observationerna var redan tidigare tillgängliga för regeringens förhandlare.

Vihervuori tog i sin rapport upp att trots att behovet av omedelbara ändringar i gruvlagen i anknytning till CETA-avtalet har utretts ska CETA-avtalet beaktas även i fortsättningen då lagstiftningen utvecklas. Ministeriet kommer att ta hänsyn till denna rekommendation i regeringens proposition, som ministeriet kommer att lämna 2020, och i propositionens konsekvensbedömning. Ministeriet kommer att utöver att bedöma de vanliga konsekvenserna av de föreslagna lagändringarna också att i enlighet med regeringsprogrammet bedöma lagändringarnas klimateffekter och effekterna med hänsyn till CETA-avtalet.

I regeringsprogrammet för statsminister Rinnes regering finns flera skrivningar i syfte att förbättra gruvornas miljösäkerhet. Arbets- och näringsministeriet har redan inlett åtgärder för att genomföra regeringsprogrammet. Ministeriet tillsätter en arbetsgrupp vars uppgift är att utveckla gruvlagen för att stödja tjänstemannaberedningen. Arbetsgruppen kommer även att följa upp åtgärderna och åtgärdernas framskridande inom andra förvaltningsområden.

Vissa lagstiftningsreformer inom miljöministeriets verksamhetsområde påverkar även styrningen av malmletningen och gruvdriften. Reformen av markanvändnings- och bygglagen som inleddes 2018 omfattar även bland annat utvecklingen av ett nytt planläggningssystem. I samband med reformen granskas även gränsyterna mellan olika lagar. Avsikten är att regeringens proposition ska överlämnas till riksdagen 2021. Reformen av naturvårdslagen inleds i slutet av detta år. I reformen kommer bland annat malmletning i naturskyddsområden att tas upp. Avsikten är att även denna proposition ska överlämnas till riksdagen 2021. Under denna valperiod utvecklas de subsidiära miljöansvarssystemen för miljöskador i enlighet med regeringsprogrammet. Målet är att skapa subsidiära miljöansvarssystem, som är mer omfattande än dagens ansvarssystem, för att ha beredskap för ersättning av miljöskador och hantering av miljörisker, när den som orsakar miljöskadorna är insolvent, okänd eller onåbar. Avsikten är att regeringens proposition ska överlämnas till riksdagen 2022. Under valperioden bedöms även miljöskyddslagens funktionsduglighet.

Helsingfors den 10 januari 2020

Näringsminister Mika Lintilä